

**RK Basisschool
"Bernadette"
Naaldwijk**

HOE MAAK IK EEN WERKSTUK?

voor groep 6, 7 en 8

INHOUDSOPGAVE

Stap 1. Kies een onderwerp.	blz. 1
Stap 2: Schrijf de inleiding.	blz. 1
Stap 3: Verzamel informatie	blz. 1
a. Zoek informatiebronnen.	blz. 1
b. Noteer de informatiebronnen op je bronnenblad.	blz. 2
c. Bedenk eerst de hoofdstukken.	blz. 2
d. Schrijf daarna de sleutelwoorden op bij het goede hoofdstuk.	blz. 2
Stap 4: Typ je werkstuk.	blz. 3
Stap 5: Controleer je werkstuk.	blz. 4
Stap 6: Maak je werkstuk mooi.	blz. 4
Stap 7: Lever je werkstuk in.	blz. 5
Onderwerpen en aantal werkstukken voor de groepen 6,7 en 8.	blz. 5

BIJLAGEN:

a. Hoofdstukkenblad dieren	blz. 6
b. Hoofdstukkenblad geschiedenis	blz. 6
c. Hoofdstukkenblad aardrijkskunde	blz. 7
d. Hoofdstukkenblad personen	blz. 7
e. Hoofdstukkenblad techniek	blz. 8
f. Hoofdstukkenblad volken	blz. 8
g. Hoofdstukkenblad sport	blz. 8
h. Hoofdstukkenblad beroepen	blz. 9
i. Hoofdstukkenblad planten	blz. 9

Stap 1: Kies een onderwerp.

Voordat je kunt beginnen met het maken van een werkstuk, moet je natuurlijk een onderwerp kiezen. Het hoeft niet persé een hobby van je te zijn, maar het is wel prettig als het onderwerp je interesseert. Vergeet niet: je bent weken met een werkstuk bezig zijn. Je mag al wel iets over het onderwerp weten, maar niet te veel.

Kies ook niet voor een heel uitgebreid onderwerp, zoals "Dieren in Afrika". Er zijn gewoon veel te veel verschillende dieren in Afrika. Je kunt nooit over al die dieren genoeg schrijven.

Kijk eerst of je genoeg informatie kunt vinden over het door jou gekozen onderwerp. Ga dan pas verder met stap 2.

Stap 2: Schrijf de inleiding.

Vertel hierin:

1. Waarom je het onderwerp gekozen hebt.
2. Wat je er al van weet.
3. Wat je nog te weten wilt komen. (Zorg wel dat punt 3 in je werkstuk beantwoord gaat worden.)

Je inleiding moet minimaal 10 regels zijn.

Stap 3: Verzamel informatie.

a. Zoek informatiebronnen.

Je hebt een onderwerp gekozen, waar je meer over te weten wilt komen. Hiervoor heb je informatie nodig, zodat je een werkstuk kunt maken. Dingen waar je informatie uit haalt noemen we bronnen. Het zijn boeken, films, websites, artikelen enz. die je gebruikt bij het maken van je werkstuk. Je kunt informatie op vele manieren krijgen:

- Documentatiecentrum op school
- Boeken en tijdschriften van je zelf
- Bibliotheek

Tip:

Ga op zoek naar boeken die je goed kunt gebruiken. Pak niet zomaar het eerste boek dat je ziet. Een boek kan te moeilijk zijn of juist veel te simpel. Het kan ook een slecht of een heel oud boek zijn.

- Kranten/radio/t.v.
- Internet

Tip:

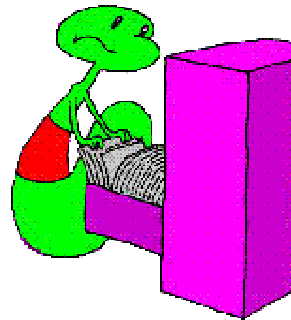
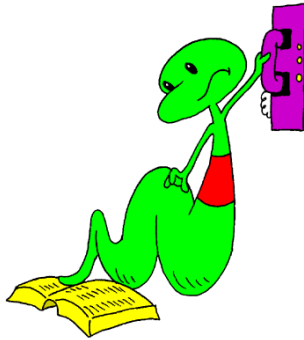
Gebruik een goede zoekmachine voor kinderen. Zoek via de Bernadettesite → kinderen → werkstukken.

- Mensen bellen en informatie aanvragen (b.v. Philips, Nutricia, Ambassade.....)
- Mensen schrijven en informatie aanvragen

Tips:

- Noem je naam en de naam van jouw school.
- Vertel over welk onderwerp jouw werkstuk gaat.
- Vraag of ze plaatjes, voorwerpen en informatie voor je hebben.
- Vraag of ze alles naar jou willen opsturen. (Als je dichtbij woont, kun je het zelf ophalen.)
- Vergeet niet om te bedanken.

- Mensen interviewen (b.v. opa, oma, boer, verpleger.....)

b. Noteer de informatiebronnen op je bronnenblad.

Schrijf steeds nauwkeurig op je bronnenblad waar je de informatie vandaan hebt.

Voorbeeld:

BRONNENBLAD				
ni- veau	boek, website, artikel, filmpje enz.	deel	blad- zijde	code
bl	Informatie Junior: De struisvogel – J. Scheepmaker	32	alles	
gr	Vogels uit Afrika – T. de Wild		23-25	523.4
	www.struisvogels.nl			
	www.beeldbank.nl: struisvogels in Nederland			

c. Bedenk de hoofdstukken.

Pak een leeg sleutelwoordenblad en vul hierop de hoofdstukken in. (tussen de 9 en 11 hoofdstukken) Bij het bedenken van de hoofdstukken kun je gebruik maken van de hoofdstukkenbladen achter in dit boekje:

- A. Dieren
- B. Geschiedenis
- C. Aardrijkskunde
- D. Personen
- E. Techniek
- F. Volken
- G. Sport
- H. Beroepen
- I. Planten

d. Schrijf daarna de sleutelwoorden bij het goede hoofdstuk.

Lees telkens een stukje tekst. (niet meer dan één bladzijde) en schrijf de sleutelwoorden op bij het goede hoofdstuk. Woorden die je niet begrijpt zoek je op en probeer je in je eigen woorden uit te leggen. Ga zo door tot je genoeg informatie hebt.

Stap 4: Typ je werkstuk.

Verzorging

- Sommige kinderen vinden het prettig hun werkstuk gelijk bij het typen al een beetje mooi te maken. Wil jij dat ook? Kijk dan bij stap 6 hoe dat gaat?

- A. Blz. 0: VOORKANT
- Hier doe je nog niets aan. Dat komt bij stap 6.
- B. Blz. 1: INHOUDSOPGAVE
- Typ op de bovenste regel met grotere letters "Inhoudsopgave".
 - Sla 2 regels over.
 - Typ onder elkaar de titels van de hoofdstukken en zet erachter op welke bladzijde elk hoofdstuk begint.
 - Na elke titel van een hoofdstuk 1 regel overslaan.
- C. Blz. 2: INLEIDING
- Typ op de bovenste regel met grotere letters "Inleiding".
 - Sla 2 regels over.
 - Typ je inleiding (minimaal 7 regels). Hierin staat, waarom je het onderwerp gekozen hebt, wat je er al van wist en wat je te weten wilt komen.
- D. Blz. 3: HOOFDSTUK 1
- Typ op de bovenste regel de titel van het hoofdstuk met grotere letters.
 - Sla 2 regels over en schrijf dan het hoofdstuk.

Tips:

- Gebruik niet te vaak hetzelfde woord.
- Lees elke zin goed na en controleer hem op spelfouten (vooral werkwoordspelling).
- Denk aan punten, komma's enz. (leestekens).
- Denk aan hoofdletters.
- Maak liever twee kortere zinnen, dan één lange zin.
- Gebruik alleen woorden, die je zelf begrijpt. Dus geen boekentaal.

MAAK ZÓ ALLE HOOFDSTUKKEN!!

- E. Blz. ??: INFORMATIEBRONNEN
- Typ op de bovenste regel met grotere letters "Informatiebronnen".
 - Sla 2 regels over.
 - Typ alle titels van boeken, films, websites, artikelen enz. die je hebt gebruikt bij het maken van je werkstuk netjes onder elkaar.
 - Typ rechts ernaast, ook recht onder elkaar de namen van de schrijvers, filmmakers enz.

Voorbeeld:

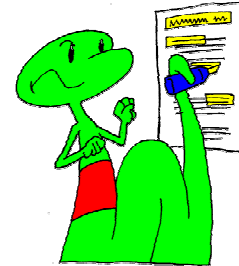
De struisvogel (Informatie Junior)	J. Scheepmaker	boek
Vogels uit Afrika	T. de Wild	stukje uit boek
www.struisvogels.nl	-----	website
www.beeldbank.nl: struisvogels in Nederland	-----	filmpje

F. Blz. ??: AFSLUITING

- Typ op de bovenste regel met grotere letters "Afsluiting".
- Sla 2 regels over.
- Typ je afsluiting (minimaal 5 regels). Hierin staat wat je vond van het maken van het werkstuk en wat je ervan geleerd hebt. Geef ook je eigen mening over het onderwerp nadat je alle hoofdstukken geschreven hebt. Misschien vind je het onderwerp dan wel heel saai of misschien juist veel boeiender dan je eerst gedacht had.

Stap 5: Controleer je werkstuk.

Controleer het werkstuk. Ben je niets vergeten? Staan er geen schrijffouten in? Is de volgorde logisch? Laat het werkstuk voor de zekerheid aan iemand anders lezen. Het kan best zijn dat je iets belangrijks vergeten bent. Verander zo nodig nog wat aan de inhoud of de volgorde.

Stap 6: Maak je werkstuk mooi.

Verzorging

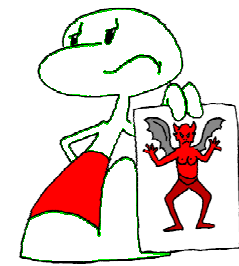
- Gebruik in je werkstuk steeds hetzelfde lettertype. Je mag kiezen uit: Arial, Times New Roman, Verdana.
- De lettergrootte is:
 - bij de titels van de hoofdstukken: 14, vet gedrukt
 - bij de gewone tekst: 12; maak belangrijke woorden vet.
- Sla een regel over als er in je hoofdstuk een nieuw stukje (alineea) begint.
- Werk ruim (witruimtes!), zodat het er verzorgd uit ziet.
- Begin elk nieuw hoofdstuk op een nieuw blad.
- De bladzijdennummers komen onderaan in het midden van de bladzijde.

De voorkant

- Bovenaan: de titel van je werkstuk. De titel maak je met WordArt.
- Afbeelding over je onderwerp.
- Onderaan: je naam, je groep én de inleverdatum.

Afbeeldingen

Foto's, plaatjes, tekeningen via kopiëren en plakken in je werkstuk plaatsen. Je mag ze ook netjes uitknippen en met lijm opplakken.

Tips:

De plaatjes moeten passen bij wat je hebt geschreven.
Typ bij elk plaatje een bijschrift.
Maak het niet te druk (dan wordt het rommelig).
Zorg voor minstens 6 plaatjes.

Stap 7: Lever je werkstuk in.

Maak een mooi boekje van je werkstuk. Dit kan met behulp van een mapje, nietjes, een touwtje, een snelhechter of een ringbandje.

Zo lever je het in:

- Je mailt het werkstuk op of voor de afgesproken datum naar school en zorgt dat het in je eigen map komt te staan.
- Je levert op of voor de afgesproken datum in:
 - het uitgeprinte werkstuk;
 - het sleutelwoordenblad met de sleutelwoorden.

Onderwerpen en aantal werkstukken voor de groepen 6, 7 en 8.

Groep 6: maakt 2 werkstukken per schooljaar met als onderwerp dieren. Deze informatie wordt gehaald uit de “Informatie Junior-boekjes” en één website. Het eerste werkstuk wordt samen gemaakt. Zo leer je hoe een werkstuk in elkaar hoort te zitten. Het tweede werkstuk doe je alleen. Zie hoofdstukkenblad A: dieren. Je maakt het hele werkstuk op school. Je hoort van de leerkracht wanneer je werkstuk ingeleverd moet worden. Dit werkstuk telt mee voor het derde rapport. De getypte tekst moet uit minstens 3 bladzijden bestaan.

Groep 7: maakt minstens 2 werkstukken per jaar. Het onderwerp is vrij (zie de hoofdstukkenbladen) Je mag op school en thuis aan het werkstuk werken. De afbeeldingen bij je werkstuk zoek je thuis. Je plakt ze ook thuis in je werkstuk. Het eerste werkstuk lever je uiterlijk in op de laatste vrijdag van januari. Dit werkstuk telt mee voor het tweede rapport. Het tweede werkstuk lever je uiterlijk in op de laatste vrijdag van mei. Dit werkstuk telt mee voor het derde rapport. De getypte tekst moet uit minstens 5 bladzijden bestaan.

Groep 8: maakt 3 tot 5 werkstukken per schooljaar. Het onderwerp is vrij (zie de studiewizers) Je mag op school en thuis aan het werkstuk werken. De afbeeldingen bij je werkstuk zoek je thuis. Je plakt ze ook thuis in je werkstuk. Het eerste werkstuk lever je in op de vrijdag na de herfstvakantie. De inleverdata van de andere werkstukken hoor je van de juf/meester. De getypte tekst moet uit minstens 6 bladzijden bestaan.

Veel succes en..... plezier!!!!

HOOFDSTUKKENBLAD DIEREN

Hoofdstukken:

1. Veldkenmerken. Hoe herken je het dier? Let op de vorm de grootte de kleur het geluid, de bewegingen.

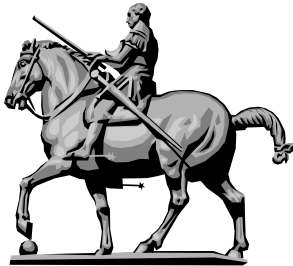

2. Woongebied. Waar woont het dier? Waarin woont het dier?
3. Voedsel. Wat eet het dier?
4. Vijanden. Wie jaagt er op het dier? Door wie wordt het dier gegeten?
5. Verdediging. Hoe verdedigt het dier zich tegen vijanden. Hoe verdedigt het dier zich tegen het weer?
6. Voortplanting. Waar en wanneer krijgt het dier jongen? Hoeveel jongen krijgt het? Hoe verzorgt het dier zijn jongen?
7. Familie. Welke diersoorten zijn familie van het dier?
8. Verzorging. (alleen bij huisdieren) Wat moet je doen om het dier gezond te houden?
9. Gebruik. Wat doet de mens met het dier? Waarvoor gebruiken de mensen het dier?
10. Extra informatie. Is er nog andere, belangrijke informatie over het dier?

B. HOOFDSTUKKENBLAD GESCHIEDENIS

Hoofdstukken:

1. Tijd. In welke tijd gebeurt het? Maak er een tijdlijn bij.
2. Activiteiten. Welke belangrijke dingen gebeurden er in die tijd?
3. Middelen van bestaan. Waar leefden de mensen in die tijd van?
4. Levenswijze. Hoe leefden de mensen in die tijd? Denk aan bijvoorbeeld woning, voeding, kleding en verlichting.

5. Godsdienst. Welke godsdienst (en) hadden de mensen? Vertel er wat meer over
6. Staatsvorm. Hoe werd er in die tijd geregeerd? Wie was de baas in het land?
7. Bekende personen. Wie waren er in die tijd belangrijk. Waarom waren die personen belangrijk?
8. Overblijfselen. Wat is er nu nog te zien van die tijd?
9. Betekenis voor ons. Wat is er voor ons nu nog van betekenis van die tijd?
10. Extra informatie. Is er nog andere belangrijke informatie over die tijd?

C. HOOFDSTUKKENBLAD AARDRIJKSKUNDE/ LANDEN

Hoofdstukken:

1. Kaartgegevens. Waar ligt het land? Hoe groot is het? Hoeveel inwoners heeft het?
2. Landschap. Hoe ziet het landschap eruit?
3. Klimaat. Hoe is het klimaat? Wat is de temperatuur? Wind? Regen? Sneeuw?
4. Middelen van bestaan. Waar leven de meeste inwoners van? Wat voor werk hebben ze? Waar verdienen ze hun geld mee?
5. Toerisme. Wat is er allemaal te zien? Wat bezoeken de toeristen?
6. Staatsvorm. Hoe wordt het land geregeerd? Wie is er de baas? Hoe heet de koning of de

- koningin? Is het een republiek? Wie is de president?
7. Godsdienst. Welke godsdiensten zijn er vooral?
 8. Levenswijze. Hoe wonen en leven de mensen er? Hoe is het ontwikkelingspeil?
 9. Relatie met Nederland. Wat heeft Nederland met dit land te maken?
 10. Extra informatie. Is er nog andere belangrijke informatie over het land?

D. HOOFDSTUKKENBLAD PERSONEN

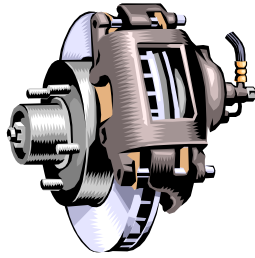

Hoofdstukken:

1. Beroep. Welk beroep had of heeft de persoon? (bv.. staatsman, kunstenaar, sportvrouw, uitvinder)
2. Plaats en tijd. Waar leefde of leeft de persoon? (bv. land, plaats en woning. Wanneer leeft of leefde de persoon? (Jaartallen of eeuw)
3. Kenmerken van plaats en tijd. Hoe leefden de mensen in die tijd? (bv. wonen, werken, verkeer, voeding, kleding)
4. Levensloop. Wat gebeurde er achter elkaar in het leven van de persoon?
5. Reden van bekendheid. Waardoor is de persoon bekend of beroemd? (bv. door werk, prestaties, een uitvinding of ontdekking)
6. Belangrijke gebeurtenissen. Zijn er nog meer belangrijke gebeurtenissen in het leven van de persoon geweest?
7. Betekenis. Wat betekent de persoon nu nog voor ons?
8. Extra informatie. Is er nog andere, belangrijke informatie over de persoon?

E. HOOFDSTUKKENBLAD TECHNIEK

Hoofdstukken:

1. Kenmerken. Hoe ziet het eruit? Let op de vorm, de grootte, de kleur. (Je kunt er ook bij tekenen)
2. Materialen. Waar is het van gemaakt? Welke materialen zijn er voor gebruikt?
3. Gebruik. Waar wordt het voor gebruikt? Wat doet men ermee?
4. Werking. Hoe werkt het? Wat doet het? (Je kunt er ook bij tekenen)
5. Soorten. Zijn er meer soorten of typen van?
6. Voor- en nadelen. Welke voordelen heeft het gebruik ervan? Welke nadelen heeft het?
7. Uitvinding. Wie heeft het uitgevonden? Wanneer werd het voor het eerst gebruikt?
8. Plaats. Waar wordt het gemaakt?
9. Extra informatie. Is er nog andere, belangrijke informatie over het onderwerp?

F. HOOFDSTUKKENBLAD VOLKEN

Hoofdstukken:

1. Voorkomen: Waar woont dit volk? (Land, werelddeel, eiland?)
2. Kenmerken: Tot welk ras hoort dit volk? Hoe zien de mensen eruit?
3. Wonen: Hoe woont dit volk? Hoe zien de woningen eruit? Waar zijn de woningen van gemaakt? Hoe zien ze er van binnen uit? (verlichting, verwarming, versiering)
4. Voeding: Waaruit bestaat het eten en drinken bij dit volk?
5. Middelen van bestaan: Waarmee verdienen de mensen hun geld, waar leven ze van?
6. Vervoermiddelen: Hoe verplaatsen de mensen zich? Hoe vervoeren ze hun vrachten?
7. Bijzonderheden: Welke bijzonderheden zijn er over dit volk te vertellen?
8. Extra informatie: Is er nog andere, belangrijke informatie over dit volk?

G. HOOFDSTUKKENBLAD SPORT

Hoofdstukken:

1. Geschiedenis: Wanneer is de sport ontstaan? Waar? Wanneer?
2. In Nederland: Sinds wanneer wordt het hier gespeeld? Hoe is het naar Nederland gekomen? Wie heeft dat gedaan? Is het een belangrijke sport in Nederland? Waarom?
3. De spelregels: Hoe groot is het speelveld? Hoeveel spelers? Welke regels heeft de sport? Wat is de taak van de scheidsrechter? enz.
4. De sportuitrusting: Welke kleding draag je? Zijn er nog meer dingen nodig? (schoenen, hulpmiddelen, sportartikelen enz.)
5. Training en wedstrijden: Hoe gaan die? Hoe vaak?
6. De bond: Hoe heet de bond waarbij van alles wordt geregeld? Hoe gaat de competitie?
7. Beroemde clubs en spelers: schrijf de bijzonderheden op.
8. Je eigen club of clubs in de buurt: waarbij van alles wordt geregeld? Hoe gaat de competitie?
9. Beroemde clubs en spelers: schrijf de bijzonderheden op.
10. Het clubblad: Wat staat er in?
10. Extra informatie: Is er nog andere, belangrijke informatie over deze sport?

H. HOOFDSTUKKENBLAD BEROEPEN

Hoofdstukken:

1. Opleiding: Welke opleiding moet je volgen voor dit beroep?
2. Eisen: Wat moet je kunnen om dit beroep te kunnen kiezen?
3. Taken: Waaruit bestaat het werk? Wat moet je doen?
4. Uitrusting: Welke kleding, gereedschappen en materialen heb je nodig in dit beroep?
5. Dagindeling: Hoe ziet een dagtaak eruit? Waar ben je tijdens je werk allemaal mee bezig?
6. Voordelen /nadelen: Wat is er leuk aan dit beroep en wat is er minder leuk?
7. Geschiedenis: Hoe lang bestaat dit beroep al? Hoe werkte men vroeger in dit beroep?
8. Bijzonderheden: Is er iets bijzonders aan dit beroep?
9. Extra informatie: Is er nog andere, belangrijke informatie over dit beroep?

I. HOOFDSTUKKENBLAD PLANTEN

Hoofdstukken:

1. Kenmerken: Hoe ziet de plant eruit? Let op de grootte, de vorm, de kleur en de smaak. Hoe zien de bladeren eruit?
2. Voorkomen: Waar groeit de plant? In welke gebieden? Op welke grondsoort? In welk klimaat?
3. Bloei en vruchten: Wat weet je van de bloemen, de bestuiving en de vruchten van de plant? (Je kunt het ook tekenen)
4. Vijanden: Door welke mensen en dieren wordt de plant gegeten, geplukt, geogst en bedreigd?
5. Gebruik: Wat wordt er van de plant gebruikt? Waarvoor wordt het gebruikt? Wat wordt ervan gemaakt?
6. Extra informatie: Is er nog andere, belangrijke informatie over de plant?

